

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal
t.a.v. het Dagelijks Bestuur
Postbus 619
3300 AP DORDRECHT

Raadhuisplein 1
Postbus 175
3370 AD Hardinxveld-Giessendam

T 14 0184
E info@hardinxveld-giessendam.nl

www.hardinxveld-giessendam.nl

Onderwerp
Zienswijze jaarstukken 2024,
voorjaarsbrief 2025, begroting
2026 en verordeningen

Ons kenmerk

Zaak

Uw brief
1 april 2025

Bijlage

Datum
*

Geachte leden van het dagelijks bestuur,

Op 1 april 2025 ontvingen wij de jaarrekening 2024, de voorjaarsbrief 2025, begroting 2026, Financiële verordening en de Controleverordening van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (GR Sociaal). Met deze brief maken wij gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze op de voorjaarsbrief en begroting uit te brengen.

Algemeen

Wij willen onze dank en waardering uitspreken voor de medewerkers van de GR Sociaal. De ontvangen stukken geven ook dit jaar weer blijk van de grote inzet van alle medewerkers in uw organisatie, die zich om onze inwoners zo goed mogelijk van dienst te zijn.

Onze dank en waardering gelden in het bijzonder voor de afgelopen periode. Na een anonieme brief van (oud-)medewerkers die in december 2024 in de pers verscheen, is een grondig onderzoek uitgevoerd binnen en rondom uw organisatie. Ondanks de interne onrust die dit mogelijk heeft veroorzaakt, zijn uw medewerkers zich onverminderd blijven inzetten. Dankzij hun professionaliteit en betrokkenheid hebben onze inwoners, voor zover wij hebben gemerkt, hiervan geen hinder ondervonden.

Jaarrekening 2024

Uw jaarverslag laat zien dat u in 2024 onverminderd heeft ingezet op de dienstverlening vanuit de verschillende wetten in het sociaal domein. We zijn blij met het verder inrichten van de gemeentegerichte teams, hetgeen de samenwerking met ons Sociaal Team en lokale partners kan versterken ten gunste van onze inwoners. Specifiek op het domein van Zorgen voor Ondersteuning is er een goede en constructieve samenwerking tot stand gekomen. De lijnen zijn kort en ondersteuningsvragen worden gezamenlijk besproken en afgewogen. We spreken onze waardering uit over deze samenwerking.

Bedrijfsvoering

Wij waarderen het verkregen inzicht in de ontwikkeling van de personeelsomvang, personeelskosten en overhead. Wij zien dergelijke overzichten graag terug in alle P&C-producten. Daarnaast achten wij het van meerwaarde om relevante wijzigingen ook op te nemen in besluitvormende documenten. Voor wat betreft 2024 constateren wij dat de apparaatskosten circa € 3 miljoen lager uitvallen dan oorspronkelijk begroot. Voor gemeenten is het van belang om te weten in hoeverre dit positieve resultaat het gevolg is van incidentele meevallers dan wel structurele besparingen. Wij verzoeken u ons hierover duidelijkheid te verschaffen en hiermee in de toekomstige ramingen rekening te houden.

Zorgen voor ondersteuning

We vinden in het jaarverslag voor het eerst gemeentespecifieke cijfers terug over de klantaantallen op de Wmo maatwerkvoorzieningen, dank daarvoor. Vergeleken met de Drechtstedelijke gemiddelden, zagen we een relatief grote groei aan Hardinxveldse inwoners met huishoudelijke ondersteuning, individuele begeleiding en dagbesteding. Graag zien we nadere duiding van deze groeipercentsages.

De wachttijden binnen de Wmo zijn een aanhoudend punt van aandacht, zowel bij de zorgaanbieders als bij de afhandeling van meldingen en aanvragen bij de Sociale Dienst zelf. Wij vragen u de wachttijsten te blijven monitoren en met de gemeenten en partners te zoeken naar innovatieve aanpakken. Een mooi voorbeeld van procesverbetering vinden wij de nieuwe werkwijze waarbij casemanagers dementie, dankzij vertrouwen in hun expertise, zelf indicaties voor dagbesteding kunnen aanvragen. Dit verkort wachttijden en voorkomt dat inwoners hun verhaal meerdere keren moeten doen.

Bestaanszekerheid versterken / Ontwikkelen naar werk

We zien dat het gebruik van minimaregelingen in onze gemeente is gestegen. We danken u voor uw inzet hierop door o.a. het voeren van bestaanszekerheidsgesprekken waardoor het bereik is vergroot onder inwoners met een financieel kwetsbare positie. We zien ook dat het bijstandsbestand in onze gemeente gestaag groeit. Onze gemeente had in 2024 een uitzonderlijk hoog tekort op de BUIG. Dit tekort wordt grotendeels door niet-beïnvloedbare factoren verklaard. Desondanks zien we een lagere uitstroom vanuit het bijstandsbestand, waarbij er tegelijkertijd re-integratiemiddelen overblijven. Via informatiebrieven en een raadsbijeenkomst heeft u ons al uitgebreid geïnformeerd over de uitdagingen binnen het huidige bijstandsbestand.

We constateren dat de realisatie op uitstroom over 2024 lager is uitgevallen dan verwacht, ondanks de inzet die is geleverd. Dit roept bij ons de vraag op of de gestelde ambitie wellicht te hoog is en mogelijk bijgesteld zou moeten worden. Een andere verdeling van de re-integratiemiddelen zou daarbij ook kunnen helpen om toch aan de ambitie te blijven voldoen. Onze wens is om samen, inclusief onze lokale partners, stevig(er) in te zetten op het bevorderen van uitstroom richting werk. We vragen u om een deel van de re-integratiemiddelen echt lokaal in te zetten.

Resultaatbestemming dekking onderzoek

Wij kunnen ons vinden in het voorstel om €700.000 van het positieve resultaat over 2024 te bestemmen voor de dekking van de kosten van het onderzoek naar aanleiding van de anonieme brief en hiervoor een bestemmingsreserve te vormen. Wij begrijpen dat het onderzoek aanzienlijke kosten met zich meebrengt en waarderen dat dit uit het totaaloverschot kan worden bekostigd. Wel vragen wij u kritisch te blijven op de noodzakelijkheid van elke bestede euro.

We vragen u om een transparante verantwoording aan te leveren op de opbouw en verdeling van de onderzoekskosten.

Voorjaarsbrief 2025

De Voorjaarsbrief 2025 GR Sociaal leidt tot een totale verhoging van de lasten en baten met € 18,3 mln. ten opzichte van de actuele Begroting 2025, waarvan 13,3 miljoen voor rekening van de gemeenten. Deze stijging komt grotendeels door autonome factoren, zoals hogere kosten voor huishoudelijke ondersteuning. De grootste stijging is het gevolg van de prijsontwikkeling en het aantal bijstandsuitkeringen. In 2025 gaat u werken volgens een nieuw re-integratieontwerp met profielen die gekoppeld zijn aan een specifieke route. Wij zijn benieuwd naar effecten van deze nieuwe aanpak en zien een rapportage hierop bij de volgende P&C stukken graag tegemoet.

Wij vragen u beter inzicht te geven in hoeverre de verwachte besparingen 2025 in de Voorjaarsbrief zijn verwerkt. Dat is voor ons nu niet helemaal duidelijk. Graag zouden wij daar beter inzicht in krijgen.

Bestaanszekerheid versterken

Onder andere op het gebied van 'bestaanszekerheid versterken' presenteert u opgave-indicatoren. Enkele van deze indicatoren zijn ook opgenomen in het beleidsplan schuldhelpverlening 2025 –2028. Op 24 april 2025 hebben wij dit (lokale) beleidsplan vastgesteld en wij hopen bij de uitvoering hiervan op een goede verbinding en samenwerking tussen onze lokale partners en de GR Sociaal. Wij zien de behaalde resultaten op de gepresenteerde opgave-indicatoren graag tegemoet.

Ontwikkelen naar werk

Op het gebied van ontwikkelen naar werk gaat u in 2025 werken volgens een nieuw re-integratieontwerp met drie profielen die gekoppeld zijn aan specifieke dienstverleningsroutes. Wij gaan er van uit dat dit onderdeel is van de zogenaamde "herijking", zoals door u in januari 2025 aan de raad is gepresenteerd. Die herijking betreft aanpassing van de *Verordening Werk en Inkomen* en richt zich op nieuwe uitgangspunten voor re-integratie en participatiebeleid, passend bij het veranderde bijstandsbestand.

In het kader van de indeling van het bestand in drie dienstverleningsprofielen, willen wij het belang benadrukken van het prioriteren van de groep statushouders. Statushouders vormen een grote groep binnen ons actuele bijstandsbestand en hebben waarschijnlijk het meeste potentieel om uit te stromen naar werk. Graag komen we, in samenwerking met onze lokale partners zoals Vluchtelingenwerk, de Bibliotheek en de welzijnsorganisatie, met u tot een brede aanpak voor deze groep. Dit geldt uiteraard niet enkel voor het uitvoeringsjaar 2025; ook voor de daaropvolgende jaren.

Zorgen voor ondersteuning

Gezien de maatschappelijke discussie over herstelgerichte ondersteuning, zijn we ons ervan bewust dat de verwachte kostendemping op de Wmo huishoudelijke ondersteuning mogelijk komt te vervallen. Het principe van herstelgerichte ondersteuning onderschrijven wij nog steeds. We hopen dat u zich, samen met de gemeenten, blijft inspannen voor een 'toekomstbestendig sociaal domein', waarbij inwoners die de ondersteuning écht nodig hebben, deze wel kunnen blijven ontvangen.

Begroting 2026 - 2029

Net als in de voorjaarsbrief 2025 zien wij ook een aanzienlijke kostenstijging in de begroting 2026. Belangrijke posten met (fors) hogere kosten zijn de bijstandsgerechtigden en de Wmo. Gelet op het aandeel in onze begroting van GR Sociaal betekent dat we daarmee voor een grote uitdaging staan. Ook in het licht van de ombuigingen die wij moeten realiseren. Overigens merken wij ook op dat de redenen voor de kostenstijgingen voortkomen uit de autonome groei van klantaantallen en de ontwikkeling van de loon- en prijsindexaties. Deze zouden in onze ogen in redelijke mate voorzienbaar moeten zijn en komen daardoor voor ons als een verrassing.

Ombuigingen

Wij weten dat u de financiële problematiek van de gemeenten serieus neemt door werk te maken van maatregelen en ombuigingen. Dat waarderen we. Tegelijkertijd hebben wij hier vragen over. Op hoofdlijnen betreft dit:

- In het overzicht van de verwachte besparingen per jaar is niet duidelijk wat het netto-effect is. Zo heeft de besparing op bestaanszekerheid een tegenhanger aan de inkomstenkant. Dit maakt het voor ons lastig om deze ontwikkelingen te vertalen naar onze eigen begroting en te bepalen welke aanvullende maatregelen nodig zijn.
- Het grootste deel van de besparingen bestaat uit een vermindering van de kosten op het thema bestaanszekerheid. Minder kosten voor bijstandsuitkeringen en maatregelen om een hogere uitstroom te realiseren zouden hieraan moeten bijdragen. De toelichting laat in onze ogen echter het tegengestelde zien, namelijk: uitstroomaantallen worden in de laatste jaren niet gehaald.
- De onderbouwing voor de voorgestelde besparingen op een efficiëntere bedrijfsvoering is op dit moment nog niet beschikbaar. Gezien het belang van transparantie en een zorgvuldig besluitvormingsproces, dringen wij erop aan dat deze onderbouwing zo spoedig mogelijk wordt aangeleverd, zodat de haalbaarheid en impact van de voorgestelde maatregelen goed kunnen worden beoordeeld.

De GR Sociaal is op basis van de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Dordrecht voornemens (deels) te verhuizen naar het Dordthuis. Tegelijkertijd wordt onderzocht wat een optimale indeling is voor de toekomstige huisvesting en welke locaties daarvoor geschikt zijn.

In de Voorjaarsbrief 2025 is een voorbereidingskrediet aangevraagd om de plannen verder uit te werken. Op dit moment is nog niet volledig duidelijk wat de financiële impact van de nieuwe huisvesting zal zijn op de begroting 2026, zowel qua exploitatie als investeringen. We verwachten dat er minder huisvestingskosten nodig zijn gezien niet alle dienstverlening op de 'A locatie' zal plaatsvinden en er ook gebruik zal worden gemaakt van goedkopere locaties. We vragen u dit aan te passen in de begroting in het kader van realistisch begroten.

Reëel begroten

In de begroting 2026 geeft u aan uit te gaan van een reële raming. De gemeenteraad ondersteunt deze benadering nadrukkelijk. Om echter goed te kunnen beoordelen in hoeverre deze aanpak effectief is gebleken, verzoeken wij u inzichtelijk te maken wat de toepassing van de reële begroting concreet heeft opgeleverd. Daarnaast hechten wij eraan dat duidelijk wordt welke effecten de reeds genomen maatregelen hebben gehad. Deze informatie is voor de raad van belang om bij de behandeling van de volgende begroting weloverwogen keuzes te kunnen maken en de lijn van realistisch begroten zorgvuldig voort te zetten.

Zorgen voor ondersteuning

We lezen dat de gemeentelijke uitgaven op Individuele Begeleiding met ruim 1,7 miljoen stijgen t.o.v. de primaire begroting. Dit wordt grotendeels verklaard door de omzetting van een groep inwoners met Individuele Begeleiding van regionale financiering Maatschappelijke Opvang naar de Wmo per 2025. Het gaat om klanten die niet (langer) dakloos zijn en over kunnen naar reguliere Wmo-begeleiding. Inhoudelijk volgen we deze omzetting. In de begroting wordt de 1,7 miljoen niet verder uitgesplitst naar gemeenten. Graag zien we specifiekere informatie over deze klantenstroom, zodat wij het juiste bedrag kunnen reserveren vanuit het overschot op beschermd wonen en opvang. Ook vragen we u als GR Sociaal gezamenlijk het gesprek aan te gaan met de centrumgemeente over het beschikbaar houden van regionaal budget om de extra kosten op de Individuele Begeleiding op te kunnen vangen.

Financiële verordening en controle verordening

Er wordt voorgesteld om bij de najaarsbrief voortaan een begrotingswijziging mogelijk te maken, om zo de actualiteit van de begroting te vergroten en begrotingsonrechtmatigheid te voorkomen. Hiervoor zou een afwijkende zienswijzentermijn van acht weken worden gehanteerd. Wij begrijpen dit streven en het bredere voorstel om voor alle P&C-producten een zienswijzeprocedure te volgen. Tegelijkertijd constateren wij dat het hanteren van een zienswijzeprocedure voor de najaarsbrief, mede gezien de termijnen, in de praktijk voor ons niet haalbaar is. Wij vragen u daarom deze wijziging niet door te voeren en de bestaande lijn voort te zetten. Dit betekent dat er bij de najaarsbrief geen extra begrotingswijziging hoeft plaats te vinden en geen zienswijzeprocedure hoeft te worden doorlopen.

Tot slot

We lezen in de stukken veel bemoedigende ontwikkelingen, ondanks de roerige tijd waarin uw organisatie zich momenteel bevindt. Landelijke ontwikkelingen waar moeilijk op te sturen valt – de landelijke politiek, de arbeidstekorten, de toenemende vraag –, geven extra uitdagingen in de uitvoering. Dit vraagt om creativiteit, lef en een krachtige stem richting de Rijksoverheid; iets waar uw organisatie op een goede manier gestalte aan geeft. Blijf vooral zo doorgaan.

We zien uit naar uw reactie op de door ons ingebrachte punten.

Met vriendelijke groet,

De gemeenteraad Hardinxveld-Giessendam,

de griffier,

de voorzitter,

Marien Jongkind

Dirk Heijkoop